EESTI NSV RIIKLIK AKADEEMILINE
OOPERI- JA BALLETITEATER

„ESTONIA"

Keto ja Kote

Muusikaline komöödia 3-es vaatuses, 4-jas pildis.
A. Zagareli komöödia «Hanuma« ainestikul.

Muusika: VIKTOR DOLIDZE

Daredžani kupleed ja tšonguristi ballaad:
Stalini preemia laureaat, VNFSV teeneline kunstitegelane V. I. MURADELI

Libreto venekeelne variant: S. B. BOLOTIN ja T. S. SIKORSKAJA
Eestikeelne tõlge: KAAREL KORSEN

Lavastaja: Stalini preemia laureaat, VNFSV teeneline kunstnik VLADIMIR KANDELAKI

Näitejuht: VNFSV rahvakunstnik MARIA GOLDINA

Tantsude seade: BORIS BLINOV

Dirigent: VALLO JÄRVI

Koormeister: Stalini preemia laureaat TIIU TARGAMA

Kontsertmeistrid: ELEONORE HELISTE-HIOB ja KAAREL SAARNIIT

Lavakujundus: ENSV teeneline kunstitegelane ALEKSANDER PEEK

Kostüümikujundus: ENSV teeneline kunstitegelane NATALIE MEI

OSALISED (tähestiku järjekorras):

Vürst Levan Palavandišvili	Stalini preemia laureaat, ENSV teen. kunstnik GEORG OTS
	Stalini preemia laureaat ENSV teeneline kunstnik VOOTELE VEIKAT

Maro (tema õde)	Stalini preemia laureaat, ENSV teeneline kunstnik META KODANIPORK AINO KÜLVAND
Kote (nende vennapoeg)	ENNO EESMAA HARRI VASAR
Makar Kotriašvili (rikas kaupmees) . .	Stalini preemia laureaat AARO PÄRN OTT RAUKAS
Keto (tema tütar)	AINO SOOSAAR KLAUDIA TIIDUS
Barbale, Kabato — kosjasobitajad	ALEKSANDRA PRANNO LINDA SELLISTEMÄGI MADLI POOLA LEIDA SOOM
Sako	KALJU VAHA VELLO VIISIMAA
Siko	HEINO OTTO OSKAR VIHANDI
Daredžan Bambahanadze (Makari konkurent-lesk)	RENATE MASING EVA MEIL
Politsei priistav	ALFRED MERING
Tamada	JUHAN JÜRGO
Sandro	ANTS AASMA ENSV teen. kunstnik KARL OTS
Telegraafi ametnik	JAAN JOHANSON UNO VARK
Mariko	ASTA VIHANDI
Keto sõbratarid	SOPHIE SOOÄÄR MILLI REBANE
Ametnik	BORIS BLINOV GARIBALDI KIVISALU

Külalised Levani ja Makari juures, teenijad, müüjad ja ostjad turul — balleti-, koori- ja mimansartistid.

Tantsud:

I vaatus: «Lekuri».

II vaatus: «Mazurka» ja «Lezginka».

III vaatus: «Kintauri» ja «Silga».

Orkestrisolistid: kontsertmeister Hugo Schüts (viiul)

,, Rudolf Milli (viiul)

Tegevus sünnib Tiflisis möödunud sajandi lõpul.

LÜHIKE SISUKIRJELDUS.

I vaatus.

Vürst Levan Palavandišvili juurde on kogunenud külalised. Peremeest ennast ei ole aga kodus ja külaliste eest hoolitseb tujuküllaselt tema õde Maro.

Peagi ilmub vürst Levan ja räägib õele oma raskest majanduslikust olukorrast, millisest ta võib välja pääseda ainult abiellumise teel rikka pruudiga. Kuid see abinõu ei meelita vürsti. «Abielu ka kõige ilusama tütarlapsega», räägib vürst, «see tähendab loobuda kõigest muust.» Mis on paremat, kui vaba poissmehe elu!

Peole ilmub kosjasobitaja Kabato. Ta teatab, et kaupmees Makar Kotriašvili, kes ostis vürsti kõik vekslid, on nõus andma temale naiseks oma tütre Keto ja ootabki tulevast väimeest tutvumisele. Makarile on tähtis, et tema perekonda astuks tiitliga inimene, kelle vappi ta võiks kasutada reklaamina oma poe sildil. Levan pole aga veel kordagi näinud temale määratud pruuti. Maro teatab külalistele venna eelseisvast abielust ja lahkub Kabatoga.

Momendil, kui vürst külalistega arutab oma eelseisvast kosimisest — ilmub vürsti vennapoeg, üliõpilane Kote, kes sõitis Peterburist koolivaheajaks kodulinna. Vürst ja külalised tervitavad rõõmsalt Koted.

Peol viibiv politsei priistav jutustab, et eelmisel õhtul turul keegi noormees lõi sandarmi ülemale näkku, kes talupojalt «väärtuse kontrollimiseks» võttis ära korvitäie viinamarju, kuid ei tahtnud nende eest maksta. Noormees süütis kaduda, kuid tema tabamise eest on määratud väärtuslik tasu. Priistav on kindel, et jooksiku tabamine ei osutu raskeks, kuna sandarm märkas kakluse ajal tema käel, küünarnuki juures äraandliku tunnuse — valge armi.

Uudis, et onu kavatseb abielluda Keto Kotriašviliga, viib Kote meeleheitele: kuna Keto on too sama tütarlaps, keda ta kohtas Peterburis ja kellesse armus. Ta meenutab Ketod ja jätab mõttes temaga hüvasti.

Kuid Kote vana hoidja — Barbale trööstib oma lemmikut: lubades aidata Koted ja otsida Levanile teise pruudi. See teade rõõmustab väga Koted. Kote lahkub, Barbale aga asub oma plaani teostamisele. Levani, Maro ja Kabato tagasitulekul teatab Barbale, et ta leidis vürstile pruudi. See uudis kutsub Barbale ja Kabato vahel esile tüli. Valiku

otsustamiseks Levan teeb ettepaneku küsimus lahendada loosiga. Võitjaks osutub Kabato ja Barbale lahkub teiste pilgete saatel.

Priistav, kes loeb telegrafisti poolt toodud hilinenud telegrammi, milles Kote teatab oma kojutulekust, saab teada, et Kote pidi Tiflisi jõudma juba eelmisel päeval. Ta püüab Kotelt saada selgitust, kuid temal ei õnnestu segadusse viia osavat üliõpilast.

Vürst Levan teatab lõpuks külalistele, et ta siiski otsustab abielluda ja pidu lõpeb tantsuga — «Lekuri».

II vaatus.

Külaliste tuba kaupmees Makari majas. Tänavalt on kuulda laulu «Suliko».

Keto jutustab sõbrataridele kuidas ta kohtas Peterburis üliõpilast Koted ja armus temasse.

Kuuldes Makari häält, tütarlapsed kaovad.

Makar valmistub külaliste vastuvõtuks, milles teda aktiivselt abistab kosjasobitaja Kabato. Kaupmees on kindel kosimise õnnestumises. Esitatavas kuplees jutustab ta oma tähtsusest ja rikkusest.

Kutsunud Keto, teatab Makar temale, et annab Keto naiseks vürst Levanile. Keto palub isa seda mitte teha, ähvardades vastasel juhul põgeneda kodunt. Nuttes väljub Keto võõrastetoast. Makar ja Kabato järgnevad temale.

Palkoni kaudu sisenevad Sako ja Siko. Need on lõbusad noormehed, Tiflisi «kintod», väikesed kaubitsejad. Kuuldes, et rikka kaupmehe Makari majas oodatakse külalisi, ruttasid nad siia lootuses — hästi teenida, süüa ja juua.

Võõrastetuppa tagasi tulles leiab Kabato siit eest Sako ja Siko. Ta püüab neid minema kihutada. Makar otsustab asja teisiti — ta usaldab kintodele valvata Keto järele, et viimane ei põgeneks. Kõik lahkuvad.

Ilmub Barbale, kes salaja juhib Kote Makari majja, et korraldada armastajate kohtumist. Jättes Kote võõrastetuppa, läheb ta ise Keto järele. Kote unistab üksi olles Ketost.

Barbale tuleb tagasi Ketoga, kellele Kote ruttab tunnistama oma armastust. Rõõmsalt kõlab Ketolt vastutunnustus.

Armastajate vestluse katkestab Sako ja Siko ootamatu ilmumine. Juhuslikult märganud Kote käel armi, Sako ja Siko tervitavad julget noormeest, kes lõi ritmeistrit. Nad väljendavad valmisolekut — aidata Koted. Ootamatult võõrastetuppa ilmuvale Makarile tutvustavad nad Koted kui klaverihäälestajat. Pääle Makari lahkumist Barbale tutvustab oma plaani, milline aitab nurja ajada ettevalmistatavaid Levani ja Keto kihlusi.

Barbale viib ära Keto. Kote lahkub. Sako ja Siko vabanevad osava vembuga Kabatost — rullivad ta vaiba sisse.

Algab külaliste kogunemine.

Jõuab kohale ka vürst Levan õega. Ilmub pruut luksuslikus kleidis, nägu on aga kaetud tiheda looriga.

Peo hoos tormab võõrastetuppa Siko: Makari poega on juhtunud õnnetus — naabrinna, kauplejanna Daredžan viskas maha tema poe uue sildi. Makar kiiruga lahkudes teeb ettepaneku — vürstil ilma te-

mata pruut üle vaadata. Pääle mõningaid, peigmehele arusaamatuid «prantsuskeelseid» fraase, pruut avab lõpuks oma näo. Vürst, lootes näha noort iludust, kohkub — tema ette ilmub Barbale värvitud nägu. Needimistega, pettusest vihane, lahkub vürst Makari majast. Lahkuvad ka teised külalised.

Tuleb tagasi Makar, olles teadlik toimunud skandaalist. Ta tormab Keto tuppa ja toob säält välja pruutkleiti kandva naisterahva. Tõmmates loori naisterahva näo eest, näeb Makar enda ees naeratavat Ketod.

III vaatus.

1. pilt. Osake turust Tiflisis. Siin on Makari ja Daredžani kaupluste osakond. Makar tülitseb oma naabriga, kahtlustades teda, Keto ja vürst Levani pulmade nurjumises, kui kaasabilist. Daredžan aga arvab, omalt poolt, et paremat naist kui tema, Levan ei leia.

Siia tulevad Kabato ja Barbale. Kabato tahab Sakole ja Sikole kätte maksta nende vembu eest ja taastada Makarile tema endised suhted. Kuid äravihastatud kaupmees käsib minema kihutada kõlbmatu kosjasobitaja, kes ei suuda täita oma ülesannet. Barbale asub Keto abiellumise küsimuse lahendamisele vürst Palavandišviliga. Siinjuures saab ta Makarilt kirjaliku nõusoleku, millises ei ole aga tähendatud tulevase väimehe — vürsti eesnime. Makar saadab Sako ja Siko tellima pulma õhtusööki.

Barbale viib Keto kirikusse, kus teda ootab Kote. Keto kahtleb: ta kardab, et isa neab teda vale pärast. Kuid armastus võidab, ja Keto ruttab oma armastatu juurde.

Kohalviibiv priistav kohates Koted, kes suundub kirikusse, seejärel aga vürstinna Marot, veendub lõplikult selles — ritmeistri auhaavamine on korda saadetud Kote poolt. Priistav pidutseb, arvates, et autasu üleannetu tabamise eest on temale juba kindlustatud.

Makari juurde ruttab Kabato uudisega, et Keto laulatatakse kirikus mingisuguse üliõpilasega.

Makar tahab rutata sinna, et katkestada laulatus, kuid satub koos Kabatoga aresti alla: priistav kartes, et Makar ja Kabato tahavad Koted ise vangistada — sellega teda ilma jätta autasust, laseb nad sulgeda poodi. Sako ja Siko olles veendunud, et Keto ja Kote on laulatatud, lasevad Makari ja Kabato jälle vabadusse.

2. pilt. Pulma kogunenud sõbrad tervitavad noorpaari. Pidu katkeb aga priistavi ilmumisega. Kote on arreteeritud. Kuid vürst Levani vahelesegamine toob Kotele peagi vabaduse ja häbistatud priistav on sunnitud lahkuma. Makar rõõmustab, saades teada, et tema tütar siiski saab vürstinnaks, kui tema unistus ei täitu täielikult. Kote loobub «aust» saada Makari kompanjoniks, sest ta otsustab töötada ja luua koos Ketoga teist elu. Osav Barbale leiab siinsamas väljapääsu ja sobitab abielu Makari ja Daredžani vahel. Pulmapidu jätkub.

Hind 50 kop.

„Kommunist". Tell. nr. 3860. 5000. MB-10690. 7. 08. 1953